

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Warszawie

LWA – 4111-03-04/2013
K/13/010

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli K/13/010 – Gospodarowanie majątkiem przez instytuty badawcze (kontrola sprawdzająca).

Jednostka przeprowadzająca kontrolę Najwyższa Izba Kontroli, Delegatura w Warszawie.

Kontroler Jerzy Tchórzewski, specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 85663 z 4 kwietnia 2013 r.

(dowód: akta kontroli str. 1-2)

Jednostka kontrolowana Instytut Mechaniki Precyzyjnej w Warszawie¹, ul. Duchnicka 3, 01-786 Warszawa

Kierownik jednostki kontrolowanej Dr hab. inż. Tomasz Babul, p.o. Dyrektora Instytutu²

(dowód: akta kontroli str. 3-4, 13-19)

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie³ działania Instytutu podjęte na rzecz realizacji wniosków pokontrolnych dotyczących gospodarowania majątkiem Instytutu w latach 2009–2010.

Uzasadnienie oceny ogólnej Założono dla wszystkich posiadanych przez Instytut budynków i budowli książki obiektu budowlanego oraz przeprowadzono okresowe kontrole stanu technicznego obiektów budowlanych zgodnie z przepisami ustawy Prawo budowlane. Prawdłowo ewidencjonowano przychody Instytutu oraz ustalano stawki amortyzacyjne środków trwałych. Instytut podejmował czynności windykacyjne i egzekucyjne w stosunku do należności przeterminowanych. W okresie objętym kontrolą terminowo przekazano do Ministerstwa Gospodarki plany rzeczowo-finansowe Instytutu oraz sprawozdania z ich realizacji.

NIK zauważa, iż w kontrolowanym obszarze wystąpiły nieprawidłowości, które nie miały jednak wpływu na ocenę podjęcia realizacji wniosków pokontrolnych.

Uwagi NIK dotyczą:

- nieustalenia wadium w przetargu na sprzedaż samochodu osobowego oraz wyznaczenia terminu tego przetargu w okresie krótszym niż 14 dni od daty obwieszczenia o przetargu,
- udzielenia zamówienia uzupełniającego na wymianę stolarki okiennej dotychczasowemu wykonawcy, w sytuacji gdy zamówienie uzupełniające nie było przewidziane w ogłoszeniu o zamówieniu podstawowym.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

¹ Dalej: Instytut lub IMP.

² Od 1 marca 2013 r. do dnia zakończenia kontroli, wcześniej od 1 grudnia 1994 r. do 28 lutego 2013 r. prof. dr hab. inż. Aleksander Nakonieczny.

³ NIK stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna.

Opis stanu Najwyższa Izba Kontroli przeprowadziła w 2011 r. w IMP kontrolę dotyczącą faktycznego prawidłowości gospodarowania majątkiem.

W wystąpieniu pokontrolnym⁴ z 15 lipca 2011 r. NIK wniosowała o:

- 1) rozporządzanie składnikami majątku trwałego po uprzednim ustaleniu ich wartości rynkowej,
- 2) prowadzenie postępowań o udzielenie zamówienia publicznego i ich dokumentowanie zgodnie z przepisami *ustawy Prawo zamówień publicznych*,
- 3) założenie dla wszystkich posiadanych przez Instytut budynków i budowli książek obiektu budowlanego, stosownie do art. 64 ust. 1 *ustawy Prawo budowlane*,
- 4) przeprowadzanie okresowych kontroli stanu technicznego obiektów budowlanych zgodnie z art. 62 ust. 1 pkt 1 i 2 *ustawy Prawo budowlane*,
- 5) prawidłowe ewidencjonowanie przychodów Instytutu i właściwe ustalanie stawek amortyzacyjnych dla składników majątku trwałego,
- 6) bieżące podejmowanie czynności windykacyjnych i egzekucyjnych w stosunku do należności przeterminowanych,
- 7) terminowe przekazywanie planów rzeczowo-finansowych i sprawozdań z ich wykonania do Ministerstwa Gospodarki.

(dowód: akta kontroli str.5-12)

Dyrektor Instytutu poinformował NIK o sposobie realizacji wniosków pokontrolnych pismem z 28 września 2011 r.⁵

(dowód: akta kontroli str. 20-22)

Realizacja wniosku nr 1

Opis stanu Dyrektor Instytutu zarządzeniem nr 5 z 15 października 2011 r. powołał Komisję do faktycznego spraw szacowania i ustalania wartości rynkowej składników majątku trwałego przeznaczonych czasowo pod wynajem. W okresie objętym kontrolą Dyrektor rozporządzał składnikami majątku trwałego po uprzednim ustaleniu ich wartości rynkowej.

(dowód: akta kontroli str. 23, 545)

Zawarto 28 umów najmu, dla których w każdym przypadku Komisja sporządziła protokół z czynności ustalającej wysokość czynszu, w tym określiła podstawę ustalenia wysokości czynszu biorąc pod uwagę w przypadku najmu lokali powierzchnię i wartość rynkową obiektu, a w przypadku powierzchni reklamowych oraz miejsc parkingowych cenę rynkową najmu.

(dowód: akta kontroli str. 24-69)

Ustalone W 2011 r. sprzedano w trybie publicznego przetargu pisemnego samochód osobowy nieprawidłowości będący własnością Instytutu. Przed przystąpieniem do przetargu oszacowano cenę samochodu, nie ustalono jednak wadium, które zgodnie z § 7 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 5 października 1993 r. w sprawie zasad organizowania przetargu na sprzedaż środków trwałych przez przedsiębiorstwa państwowe oraz warunków odstąpienia od przetargu⁶, sprzedawca ustala w wysokości 10% ceny wywoławczej, która jest ceną oszacowania (§ 6 ust. 1 rozporządzenia) sprzedawanego środka trwałego.

⁴ Wystąpienie pokontrolne sygn. LWA -4101-02-05/2011.

⁵ Pismo znak DN/56/2011.

⁶ Dz.U. Nr 97, poz. 443 ze zm.

Ponadto przetarg rozstrzygnięto w dniu 22 listopada, to jest dziewięć dni po dacie publikacji ogłoszenia (14 listopada), co stanowiło naruszenie przepisu §8 pkt 2 powołanego rozporządzenia, według którego termin przetargu należy wyznaczyć tak, aby między datą obwieszczenia o przetargu a terminem przetargu upłynęło co najmniej 14 dni.

(dowód: akta kontroli str. 70-74, 278-292)

Dyrektor Instytutu wyjaśnił m.in., że *Instytut nie ustalił wadium, ponieważ nie występowało zagrożenie, które należałoby zabezpieczyć wadium. Zastosowano formę przetargu pisemnego, nie wystąpiła cena wywoławcza stosowana w przypadku licytacji, ponadto samochód przez cały czas procedury sprzedaży znajdował się na terenie parkingu IMP.*

(dowód: akta kontroli str. 554)

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie mimo stwierdzonych nieprawidłowości działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie.

Realizacja wniosku nr 2

Opis stanu faktycznego W IMP w okresie objętym kontrolą udzielono 17 zamówień publicznych w trybie przetargu nieograniczonego, jedno w trybie zapytania o cenę oraz 222 zamówień z wolnej ręki. Kontrolą objęto 3 losowo wybrane zamówienia spośród przeprowadzonych w trybie przetargu nieograniczonego oraz zapytania o cenę, dotyczące:

- *przeprowadzenia badań lotniczych kół zębatych zahartowanych indukcyjnie⁷,*
- *dostawy i montażu stolarki okiennej wraz z demontażem okien dotychczasowych z dostawą i montażem parapetów wewnętrznych i zewnętrznych wraz z demontażem dotychczasowych⁸,*
- *wykonania przyłącza do miejskiej sieci ciepłowniczej oraz montażu węzła ciepłnego jednofunkcyjnego⁹.*

(dowód: akta kontroli str. 83-92)

Przetargi zostały przeprowadzone i udokumentowane zgodnie z przepisami ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych¹⁰ oraz wewnętrznymi procedurami dotyczącymi udzielania zamówień publicznych, zawierały m.in. prawidłowo sporządzone SIWZ, protokoły postępowań oraz ogłoszenia.

(dowód: akta kontroli str. 75-82, 93-277, 293-310, 341-349, 579-584)

Ustalone nieprawidłowości Aneksem nr 1 z 31 października 2012 r. do umowy zawartej 16 lipca 2012 r. Instytut dokonał z wolnej ręki zamówienia uzupełniającego do zamówienia udzielonego w trybie przetargu nieograniczonego na dostawę i montaż stolarki okiennej, które polegało na zwiększeniu ilości zamówionych okien i parapetów (wartość zamówienia wzrosła o 5%). Warunkiem udzielania zamówień uzupełniających jest wprowadzenie do ogłoszenia o zamówieniu dla zamówienia podstawowego zapisu przewidującego udzielenie zamówienia uzupełniającego, co wynika z art. 67 ust. 1 pkt 6 ustawy Prawo zamówień publicznych. Tymczasem w ogłoszeniu o zamówieniu na wymianę stolarki okiennej w punkcie II.1.4 „Czy przewiduje się udzielenie zamówień uzupełniających” stwierdzono, że nie¹¹.

(dowód: akta kontroli str. 150, 171-179, 556)

Dyrektor IMP wyjaśnił m.in., że *ponieważ wartość prac, które były objęte aneksem nr 1 nie przekroczyła dopuszczalnej zmiany, o której mowa w art. 67 ustawy Pzp nie nastąpiło naruszenie przepisów prawa.*

(dowód: akta kontroli str. 554-555)

⁷ Umowa z 19 października 2011 r. za cenę brutto 35,7 tys. zł z terminem realizacji 15 grudnia 2011 r.

⁸ Umowa z 16 lipca 2012 r. (z aneksem nr 1 i 2) za cenę brutto 683,7 tys. zł z terminem realizacji 15 maja 2013 r.

⁹ Umowa z 13 marca 2013 r. za cenę brutto 186,9 tys. zł z terminem realizacji 30 września 2013 r.

¹⁰ Dz.U. z 2010 r. Nr 113, poz. 759 ze zm.

¹¹ Ogłoszenie na portalu Urzędu Zamówień Publicznych Nr 160596-2012; data zamieszczenia 17 maja 2012 r.

**Ocena
częstkowa**

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie mimo stwierdzonych nieprawidłowości działalność kontrolowanej jednostki w badanym obszarze.

Realizacja wniosku nr 3

Opis stanu faktycznego Dla wszystkich posiadanych budynków i obiektów budowlanych niebędących budynkami, zgodnie z obowiązkiem określonym w art. 64 ust. 1 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane¹² Instytut prowadził książki obiektu budowlanego.

(dowód: akta kontroli str. 387-388)

Uwagi dotyczące badanej działalności Najwyższa Izba Kontroli stwierdziła uchybienia formalne w objętych kontrolą książkach obiektu budowlanego.

W 17 spośród 18 książek obiektów budowlanych nie wpisano roku zakończenia budowy oraz we wszystkich książkach nie zawarto kompletnych danych dotyczących protokołu odbioru obiektu, pozwolenia na użytkowanie oraz dokumentacji technicznej remontów.

Dyrektor Instytutu wyjaśnił, że występujące braki w dokumentacji j budynków wynikają z zaszczości historycznych – część budynków powstała przed druga wojną światowa i w latach pięćdziesiątych. Ponadto Instytut przechodził różne etapy reorganizacji i niektóre utracone dokumenty są nie do odtworzenia. Dotyczy

to między innymi dokumentacji technicznej budynków. Podjęto i trwają działania w celu uporządkowania spraw z tym związanych.

(dowód: akta kontroli str. 394-423, 559)

**Ocena
częstkowa**

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie realizację wniosku nr 3.

Realizacja wniosku nr 4

Opis stanu faktycznego Dla posiadanych przez Instytut budynków i budowli w okresie 2011-2012 przeprowadzono wszystkie określone w art. 62 ust. 1 pkt 1 lit. a i lit. c, ustawy Prawo budowlane, okresowe kontrole.

(dowód: akta kontroli str. 395-423)

Ustalono nieprawidłowości W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

**Ocena
częstkowa**

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność kontrolowanej jednostki w badanym obszarze.

Realizacja wniosku nr 5

Opis stanu faktycznego Kontrola prawidłowości ewidencjonowania przychodów wykazała, że przychody zostały w okresie objętym kontrolą zaewidencjonowane zgodnie z zasadami wprowadzonymi Zarządzeniem Nr 5 Dyrektora IMP z 6 lipca 2007 r. w sprawie ustalenia dokumentacji opisującej przyjęte do stosowania w IMP zasady rachunkowości.

(dowód: akta kontroli str. 476-486)

Kontrolę prawidłowości stosowania stawek amortyzacyjnych środków trwałych w IMP w okresie od czerwca 2011 r. do dnia zakończenia kontroli przeprowadzono na próbie 24 środków trwałych po jednym o największej wartości z każdej z 8 grup. Dla wszystkich skontrolowanych środków trwałych zastosowano prawidłowe stawki amortyzacyjne.

(dowód: akta kontroli str. 501-506, 587-599)

Ustalono nieprawidłowości W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

¹² Dz.U. z 2010 r. Nr 243, poz. 1623 ze zm.

**Ocena
częstkowa**

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność kontrolowanej jednostki w badanym obszarze.

działalności

Realizacja wniosku nr 6

Opis stanu faktycznego W okresie objętym kontrolą Instytut prowadził monitorowanie stanu należności przeterminowanych. Stan bieżących należności przeterminowanych (na 31 marca 2013 r.) w stosunku do stanu należności po kontroli w 2011 r. (na 30 czerwca 2011 r.) zmniejszył się do 38,8%. W wyniku podejmowanych działań windykacyjnych należności przeterminowane zostały uregulowane w 17 przypadkach na 19 objętych monitorowaniem największych wartościowo dłużników.

W wyniku kontroli skuteczności prowadzenia windykacji i egzekucji losowo wybranych 5 spośród 28 kontrahentów wykazanych jako dłużnicy na 28 lutego 2013 r. stwierdzono, że na 13 skontrolowanych faktur dotyczących 5 kontrahentów windykacja była nieskuteczna w 2 przypadkach (15,4%), a w pozostałych 11 należności zostały uregulowane.

(dowód: akta kontroli str. 354-386)

Ustalone nieprawidłowości W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

**Ocena
częstkowa**

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działania podejmowane na rzecz realizacji wniosku nr 6.

Realizacja wniosku nr 7

Opis stanu faktycznego W okresie objętym kontrolą Instytut terminowo przekazywał do Ministerstwa Gospodarki:

– plany rzeczowo-finansowe wraz z opiniami Rady Naukowej (30 grudnia 2011 r. na 2012 r. oraz 21 grudnia 2012 r. na 2013 r.),

(dowód: akta kontroli str. 311-322)

– sprawozdania z wykonania planów rzeczowo-finansowych (30 marca 2012 r. za 2011 r. oraz 1 marca 2013 r. za 2012 r.).

(dowód: akta kontroli str. 323-328)

Minister Gospodarki postanowieniem nr 23/12 z dnia 2 lipca 2012 r. zatwierdził sprawozdanie finansowe i podział zysku IMP za 2011 r. Sprawozdanie za 2012 r. jest w trakcie zatwierdzania.

(dowód: akta kontroli str. 329-334)

Ustalone nieprawidłowości W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

**Ocena
częstkowa**

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie realizację wniosku nr 7.

IV. Wnioski

Wnioski pokontrolne Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹³, wnosi o:

- 1) zbywanie środków trwałych zgodnie z zasadami określonymi w rozporządzeniu Rady Ministrów w sprawie zasad organizowania przetargu na sprzedaż środków trwałych przez przedsiębiorstwa państwowe,
- 2) udzielanie zamówień uzupełniających do zamówienia podstawowego wyłącznie, w sytuacji gdy możliwość taka została uwzględniona w treści ogłoszenia.

¹³ Dz.U. z 2012 r., poz.82 ze zm.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia zastrzeżeń	Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Warszawie.
Obowiązek poinformowania NIK o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków	Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia działań. W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Warszawa, 21 czerwca 2013 r.

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Warszawie

Kontroler
Jerzy Tchórzewski
specjalista k.p.

.....
Podpis

.....
Podpis